

โรงพยาบาลวังเจ้า อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก

ระเบียบปฏิบัติ คู่มือการปฏิบัติงาน / วิธีการทำงาน / แนวทางเวชปฏิบัติ

ประเภทเอกสาร	วิธีปฏิบัติงาน	
ชื่อเอกสาร	การป้องกันอันตรายทางรังสี	
รหัสเอกสาร	WI-RAD-๐๑๙	
แผนกที่เกี่ยวข้อง	ไม่มี	
วันที่ประกาศใช้	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖	
ผู้จัดทำ	กลุ่มงานรังสีวิทยา	(นายธนากร จันทร์ยานนท์) หน่วยงาน กลุ่มงานรังสีวิทยา
ผู้ทบทวน	ประธานคณะกรรมการจัดทำ คู่มือการบริการ	(นางสาวศรสวรรค์ นุ่มมีศรี)
อนุมัติโดย	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า	(นายพิจารณ์ สารเสวก)

ฉบับ ทบทวน ครั้งที่ ๐๑

จำนวน ๒ หน้า

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า ๑/๒
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-RAD-๐๑๙	ฉบับ ทบทวน ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การป้องกันอันตรายทางรังสี	วันที่ : ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖
แผนก : กลุ่มงานรังสีวิทยา	แผนกที่เกี่ยวข้อง : ไม่มี
ผู้จัดทำ : นายธนากร จันทร์ยานนท์	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาลวังเจ้า

วิธีปฏิบัติงาน : การป้องกันอันตรายทางรังสี

๑. วัตถุประสงค์ (Objectives) เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันอันตรายจากรังสีแก่ผู้รับบริการ ผู้ที่ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอบเขต (Scope) ครอบคลุมการให้บริการที่กลุ่มงานรังสีวิทยา โรงพยาบาลวังเจ้า จังหวัดตาก

๓. คำจำกัดความ (Definition)

รังสี หมายถึง รังสีเอกซ์ที่ผลิตจากเครื่องกำเนิดรังสี

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

เจ้าหน้าที่เอกซเรย์

๑. ต้องป้องกันอันตรายจากรังสีให้แก่ตัวเอง ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วย

๒. ตรวจสอบมาตรฐานเครื่องเอกซเรย์ทุกเครื่อง ให้ผ่านเกณฑ์ความปลอดภัย

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติหรือระเบียบปฏิบัติ (Procedure)

การป้องกันอันตรายจากรังสีสำหรับผู้รับบริการ

๑. สอบถามประวัติการตั้งครรภ์ในหญิงเจริญพันธุ์ หากพบว่าตั้งครรภ์ให้ปรึกษาแพทย์เจ้าของไข้ผู้ส่งผู้ป่วยเอกซเรย์

๒. อธิบายขั้นตอนในการเอกซเรย์ให้ผู้รับบริการเข้าใจ และตรวจสอบส่วนที่จะทำการเอกซเรย์ ว่ามีสิ่งทึบแสงอยู่หรือไม่เพื่อป้องกันการถ่ายภาพซ้ำ

๓. ปรับโคนลำแสงให้ออกเฉพาะส่วนที่ต้องการเอกซเรย์เท่านั้น ไม่เปิดลำแสงเกินความจำเป็น

๔. ใช้วัสดุป้องกันรังสีในส่วนที่ไม่ได้ทำการเอกซเรย์ เช่น เสื้อตะกั่ว Thyroid Shield หรือ Gonad Shield

๕. ระวังระวางปัจจัยที่จะทำให้เกิดการถ่ายภาพซ้ำ เช่น การตั้งค่า Exposure แผ่นDRสกปรก

โรงพยาบาลวังเจ้า	หน้า ๒/๒
วิธีปฏิบัติงาน เลขที่ : WI-RAD-๐๑๙	ฉบับ ทบทวน ครั้งที่ : ๑
เรื่อง : การป้องกันอันตรายจากรังสี	วันที่ : ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖
แผนก : กลุ่มงานรังสีวิทยา	แผนกที่เกี่ยวข้อง : ไม่มี
ผู้จัดทำ : นายธนกร จันทร์ยานนท์	ผู้อนุมัติ : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

การป้องกันอันตรายจากรังสีสำหรับญาติและผู้เกี่ยวข้อง

๑. ระหว่างทำการเอกซเรย์ผู้ป่วย ให้ปิดประตูห้องทุกครั้ง พร้อมเปิดสัญญาณไฟสีแดงหน้าห้องเตือนทุกครั้ง
๒. หากจำเป็นต้องให้ญาติช่วยจับผู้ป่วยในขณะเอกซเรย์ ต้องให้ญาติสวมเสื้อตะกั่วป้องกันรังสีทุกครั้ง
๓. เปิดสัญญาณไฟเตือนจนกว่าจะเสร็จสิ้นกระบวนการเอกซเรย์
๔. ติดป้ายแสดงพื้นที่บริเวณรังสี

การป้องกันอันตรายจากรังสีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

๑. ตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากรังสี ตามกำหนดทุกปี
๒. ทำการตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องเอกซเรย์ตามระยะเวลา และทำการซ่อมบำรุงทันทีที่พบว่าการทำงานผิดปกติ
๓. ทำการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของเครื่องเอกซเรย์ ห้องเอกซเรย์ และบริเวณรอบๆห้องเอกซเรย์จากศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์พิษณุโลกปีละ๑ครั้ง
๔. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับรังสีทุกคน ต้องมีแผ่นวัดรังสีประจำบุคคล และมีการส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ครบทุกคน
๕. มีใบอนุญาตมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเครื่องกำเนิดรังสีและผลิตหรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องกำเนิดรังสีจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ตามกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขวิธีการขอรับใบอนุญาตและการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้หรือพลังงานปรมาณู พ.ศ.๒๕๕๐
๖. หากมีความจำเป็นต้องช่วยจับผู้ป่วยให้สวมเสื้อตะกั่วป้องกันรังสีทุกครั้ง ไม่อยู่ในบริเวณรังสีโดยไม่จำเป็น หากมีความจำเป็นให้ยืนห่างจากแหล่งกำเนิดรังสีให้มากที่สุดโดยขณะทำการเอกซเรย์ ให้ยืนอยู่หลังฉากตะกั่วป้องกันรังสีทุกครั้ง